

Міністерство культури та інформаційної політики України

Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Затверджено Приймальною комісією
Харківська державна академія дизайну і мистецтв
«12» _травня_ 2022 р., протокол №__22__
Голова приймальної комісії
Олександр СОБОЛЄВ

ПРОГРАМА ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ

для здобуття другого ступеня вищої освіти (магістр)

зі спеціальності 022 «Дизайн»

галузі знань 02 Культура і мистецтво

**освітньо-професійна програма: «Арттерапія і комунікативні практики» (денна та
заочна форма навчання)**

Харків 2022

Мета фахового іспиту з «Педагогіки вищої школи» – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників з певним рівнем вищої освіти, перевірити їхню готовність до самостійних узагальнень, уміння аналізувати і вирішувати конкретні педагогічні завдання відповідно до вимог підготовки магістра.

Завдання фахового іспиту:

- виявити теоретичні знання категорій і понять педагогічної роботи, розуміння сутності педагогічних явищ і процесів;
- проаналізувати розуміння сутності актуальних проблем педагогіки як науки;
- виявити знання змісту, структури педагогічних технологій;
- оцінити розуміння специфічних особливостей професії педагога, основних напрямів її розвитку.

ЗМІСТ І ФОРМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

Зміст іспиту сформовано за основними розділами курсу «Загальні питання педагогіки вищої школи України», «Дидактика вищої школи», «Особливості виховання у закладах вищої освіти України».

Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань, на які необхідно дати розгорнуту відповідь.

Розділ 1. Загальні питання педагогіки вищої школи України.

Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальний предмет, її зв'язок з іншими науками. Педагогіка як галузь людинознавства, наука про виховання, як система діяльності, мистецтво, навчальний предмет. Об'єкт і предмет дослідження у педагогіці. Сучасні завдання педагогіки. Категоріальний апарат педагогіки. Основні педагогічні поняття. Джерела педагогіки. Система наукових педагогічних знань. Загальна педагогіка як базова педагогічна дисципліна.

Тема 2. Нормативні документи щодо змісту вищої освіти в Україні.

Сучасний стан освіти в Україні. Основні принципи організації освіти в Україні. Державна політика в сфері освіти, визначена Державною національною програмою «Освіта» (Україна XXI ст.), Національною доктриною розвитку освіти в Україні XXI ст. Закон України «Про освіту». Реформування вищої освіти відповідно до вимог Болонського процесу. Гуманізація освіти.

Розділ 2. Дидактика вищої школи.

Тема 3. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Поняття про дидактику. Предмет, завдання сучасної дидактики. Основні дидактичні категорії: мета навчання і учіння, закономірності й принципи навчання, процес навчання, методи і засоби навчання, зміст навчання, організаційні форми навчання та контролю якості знань, умінь, компетентності. Методологічні основи процесу навчання (суть, цілі, компоненти, структура, закони, цілісність). Основні функції процесу навчання. Характеристика принципів навчання.

Тема 4. Форми організації навчання як дидактична категорія. Поняття про організаційні форми навчання. Форми організації навчальної роботи на занятті: фронтальна, колективна, групова, індивідуальна. Різноманітність форм організації навчання. Лекційно-семінарська форма. Практикуми. Факультативи. Навчальні екскурсії.

Тема 5. Педагогічні технології навчання. Поняття про методи, методичні прийоми та засоби навчання. Класифікації, дидактичні системи методів навчання. Актуальні проблеми розроблення і впровадження в освітній процес нових технологій навчання. Суть контролю навчання як дидактичного поняття. Методи і форми контролю. Функції контролю. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів у системі вищої освіти.

Тема 6. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень студентів. Поняття про суть контролю, його компоненти. Функції контролю.

Методи і форми контролю навчальних досягнень студентів. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Розділ 3. Особливості виховання у закладах вищої освіти України.

Тема 7. Теорія і методика виховання. Єдність і відмінність процесів виховання і навчання. Суть і особливості процесу навчання. Підходи до визначення суті процесу виховання: об'єктивні і суб'єктивні. Характеристика закономірностей і умов виховання. Специфіка принципів виховання. Суть процесу виховання. Структурні елементи процесу виховання. Проблеми виховання особистості в колективі. Загальні методи і засоби виховання. Поняття про сутність методів, прийомів і засобів виховання. Класифікація методів виховання. Система засобів виховання. Взаємозв'язок методів і засобів виховання. Загальна характеристика форм виховання та їх класифікація. Вибір форм виховання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
Фахового випробування для вступу на навчання
на другий рівень вищої освіти «Магістр»

Критеріями оцінювання письмових відповідей є: повнота розкриття питання; логіка викладення думок, культура мовлення; впевненість, емоційність та аргументованість; аналітичні міркування, уміння робити узагальнення, порівняння та висновки.

Оцінювання знань вступників здійснюється за 200-бальною шкалою відповідно до високого, достатнього, середнього та низького рівнів (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Бали	Критерії
190-200	Вступник вільно володіє матеріалом на підставі вивченої літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання завдань, показує високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями. Письмова відповідь правильна, повна, чітка, логічна, послідовна, змістовна, аргументована. Вступник вільно володіє понятійно-термінологічним апаратом педагогічної науки і грамотно ним користується. Вступник аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує факти з різних галузей наукового знання для обґрунтування власної позиції, виявляє ґрунтовні знання першоджерел, розкриває відповідні методологічні та теоретичні положення теорії і методики вищої мистецької освіти, характеризує нормативні документи, аналізує провідні тенденції розвитку педагогіки мистецтва (вітчизняний та зарубіжний досвід), інноваційні та інтеграційні процеси у мистецькій освіті; вміє об'єктивно та суб'єктивно охарактеризувати чинники щодо особливостей мистецької вищої освіти, визначає ефективні форми, методи і засоби навчання, сучасні технології для вирішення конкретних освітніх завдань.

180-189	Вступник володіє понятійно-термінологічним апаратом педагогічної науки на достатньому рівні і вміє ним користуватися. Вступник посилається на думки відомих вчених, аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує факти з різних галузей наукового знання, виявляє знання першоджерел, орієнтується у проблемах дисципліни «Педагогіка вищої школи», однак допускає несуттєві неточності.
160-179	Вступник володіє певним обсягом матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає деякі неточності. Письмова відповідь правильна, послідовна, змістовна, але недостатньо обґрунтована.
140-169	Вступник володіє матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, вміє використовувати знання в стандартних ситуаціях, демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками. Письмові відповіді на більшість питань в основному правильні, але неповні, не завжди чіткі, логічні, послідовні, змістовні, допускаються фактичні помилки, неточності.
100-139	Вступник володіє понятійно-термінологічним апаратом на середньому рівні. В цілому володіє теоретичним матеріалом з дисципліни «Педагогіка вищої школи», не виявляє повної обізнаності у нормативних документах, інноваційних та інтеграційних процесах в освіті, однак відповіді не є достатньо обґрунтованими.
99 і нижче	Вступник не володіє матеріалом. Низький рівень володіння обсягом і змістом понятійного апарату.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексєєнко Т.А. Управління якістю підготовки фахівців в університеті в контексті Болонського процесу. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2004. Вип. 1. С. 7-18.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: інтерактивні технології в курсах навч. дисциплін: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Кондор, 2008. 272 с.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підруч. за модульно-рейтинговою системою навчання для студ. магістратури. К.: ЦНЛ, 2006. 384 с.
4. Вітвицька С.С. Студент як об'єкт педагогічної діяльності. *Вісник Житомирського педуніверситету*. Житомир, 2000. Вип.6. С.186-189.
5. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності. К.: ЦУЛ, 2005. 224 с.
6. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Академвидав, 2004. 334 с.
7. Красюк Л.В. Моделювання педагогічних ситуацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Міленіум, 2007. 118 с.
8. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Знання, 2005. 486 с.
9. Нагаєв, В.М. Методика викладання у вищій школі. К.: ЦУЛ, 2007. 232 с.
10. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
11. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. К.: ТОВ "Філ-студія", 2006. 320 с.
12. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К.: НПУ, 2000. 210 с.

**Завідувач кафедри
Педагогіки, української
та іноземної філології**

Тетяна ЄРМАКОВА